HR-LAB · ประกัน กองทุน และภาษี

การหักเงินตามคำสั่งบังคับคดี

เมื่อได้รับหนังสืออายัดเงินเดือนจากเจ้าพนักงานบังคับคดี นายจ้างต้องทำอะไร เงินส่วนใดได้รับความคุ้มครอง และต้องแจ้งอะไรเมื่อพนักงานลาออก

ชื่อ _____ หน่วยงาน _____ วันที่ _____

คำถามหลัก

ได้รับหนังสืออายัดเงินเดือนพนักงาน ต้องหักเท่าไร ส่งที่ไหน และเมื่อไร

คำตอบสั้น

ทำตามหนังสืออายัดที่ได้รับเป็นหลัก เงินเดือนหรือค่าจ้างส่วนที่ไม่เกินเดือนละ 20,000 บาทได้รับความคุ้มครองไม่ให้อายัด นายจ้างหักเฉพาะจำนวนและช่วงเวลาที่คำสั่งระบุ ส่งตามช่องทางและกำหนดในหนังสือ ตอบหนังสือภายในกำหนด และแจ้งเจ้าพนักงานเมื่อลูกจ้างพ้นสภาพหรือค่าจ้างเปลี่ยน

20,000	คำสั่ง	ตรงเวลา	แจ้ง
บาท/เดือน	**เป็นหลัก**	**นำส่งและตอบ**	**เมื่อพ้นสภาพ**
ส่วนเงินเดือนที่ได้รับความคุ้มครอง ป.วิ.พ.	หักตามจำนวนและช่วงเวลาที่ระบุ	ตามกำหนดในหนังสือ	แจ้งเจ้าพนักงานเมื่อหักต่อไม่ได้

01 ขอบเขตของเรื่องนี้

ขั้นตอนเมื่อได้รับหนังสืออายัด · ส่วนคุ้มครอง 20,000 บาท · เงินประเภทต่าง ๆ · การนำส่งและตอบหนังสือ · ลาออกหรือเปลี่ยนค่าจ้าง

ฐานกฎหมาย: ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งและประกาศ/คู่มือกรมบังคับคดี; คำสั่งจริงที่นายจ้างได้รับ

สิ่งที่อยากรู้หรือคำถามจากหน้างาน

01 หลักตัดสินที่ต้องใช้

1. หนังสือหรือคำสั่งอายัดจริงที่นายจ้างได้รับเป็นแหล่งข้อมูลหลัก ห้ามหักก่อนมีคำสั่ง
2. เงินเดือน ค่าจ้าง หรือเงินลักษณะเดียวกัน ส่วนที่ไม่เกินเดือนละ 20,000 บาท ได้รับความคุ้มครองไม่ให้อายัด
3. หักเฉพาะจำนวน ประเภทเงิน และช่วงเวลาที่คำสั่งระบุ และนำส่งตามกำหนด
4. เงินประเภทอื่น เช่น โบนัส หรือเงินเมื่อสิ้นสุดการจ้าง มีหลักเกณฑ์เฉพาะ ให้ทำตามที่ระบุในคำสั่ง
5. แจ้งเจ้าพนักงานบังคับคดีเมื่อลูกจ้างลาออก ถูกเลิกจ้าง หรือค่าจ้างเปลี่ยนจนหักตามคำสั่งไม่ได้

02 ตัดสินใจทีละขั้น — ไล่จากบนลงล่าง หยุดเมื่อเจอผลลัพธ์

#	คำถาม	ใช่	ไม่ใช่
1	**ได้รับหนังสืออายัดจากเจ้าพนักงานบังคับคดีหรือศาลจริงหรือไม่**	→ ข้อถัดไป	ห้ามหัก แจ้งเจ้าหนี้ให้ดำเนินการผ่านเจ้าพนักงาน
2	**ค่าจ้างต่อเดือนเกินส่วนคุ้มครอง 20,000 บาทหรือไม่**	→ ข้อถัดไป	แจ้งเจ้าพนักงานว่าหักไม่ได้เพราะอยู่ในส่วนคุ้มครอง
3	**คำสั่งระบุจำนวน ประเภทเงิน และวิธีนำส่งชัดเจนหรือไม่**	หักและนำส่งตามคำสั่งทุกงวด พร้อมเก็บหลักฐาน	สอบถามเจ้าพนักงานเป็นลายลักษณ์อักษรก่อนหัก

ใช้กับกรณีของเรา: ข้อเท็จจริงที่ต้องตรวจเพิ่ม

01 ตัวอย่างกับกรณีจริง

กรณี 1: เงินเดือน 35,000 บาท คำสั่งให้ส่งเดือนละ 5,000 บาท

นายจ้างได้รับหนังสืออายัดเงินเดือนพนักงานที่ได้เงินเดือน 35,000 บาท ให้ส่งเดือนละ 5,000 บาทจนครบยอดหนี้

ส่วนคุ้มครอง	**20,000**
ส่วนที่อาจอายัดได้ = 35,000 − 20,000	**15,000**
จำนวนตามคำสั่ง	**5,000**

ผล: หักเดือนละ 5,000 บาทตามคำสั่ง นำส่งตามกำหนด และเก็บหลักฐานทุกงวด

กรณี 2: พนักงานที่ถูกอายัดลาออก

พนักงานที่ถูกอายัดเงินเดือนลาออก มีผลสิ้นเดือนนี้ ยังมีหนี้คงเหลือ

งวดสุดท้าย	**หักตามคำสั่ง**
เงินอื่นเมื่อออก	**ตรวจคำสั่ง**
แจ้งเจ้าพนักงาน	**พันสภาพ**

ผล: หักงวดสุดท้ายตามคำสั่ง ตรวจว่าคำสั่งครอบคลุมเงินเมื่อสิ้นสุดการจ้างหรือไม่ และแจ้งเจ้าพนักงานถึงวันพันสภาพ

02 ลำดับเวลาและกำหนดที่ต้องไม่พลาด

วันที่รับหนังสือ	**ภายในกำหนดในหนังสือ**	**ทุกงวดเงินเดือน**	**ลาออกหรือเปลี่ยนค่าจ้าง**
ลงทะเบียนรับ และแจ้งผู้รับผิดชอบ	ตอบหนังสือเรื่องค่าจ้างและสถานะลูกจ้าง	หักและนำส่งตามคำสั่ง พร้อมเก็บหลักฐาน	แจ้งเจ้าพนักงานบังคับคดีโดยเร็ว

ลองคำนวณกรณีของคุณ

01 ความเข้าใจผิดที่พบบ่อย

เข้าใจผิด	ที่ถูกต้อง
เจ้าหนี้โทรมาขอให้หัก นายจ้างหักได้	ต้องมีหนังสือหรือคำสั่งจากเจ้าพนักงานหรือศาล
อายัดได้ทั้งหมดของเงินเดือน	ส่วนที่ไม่เกินเดือนละ 20,000 บาทได้รับความคุ้มครอง
ลูกจ้างลาออกแล้วไม่ต้องแจ้งใคร	ต้องแจ้งเจ้าพนักงานบังคับคดีเมื่อหักต่อไม่ได้

02 รายการตรวจสองฝ่าย

บริษัทและฝ่าย HR

- ☐ กำหนดผู้รับผิดชอบและทะเบียนรับหนังสืออายัด
- ☐ ตั้งรายการหักตามคำสั่งพร้อมวันเริ่มและวันสิ้นสุด
- ☐ เก็บหลักฐานการนำส่งทุกงวด
- ☐ จำกัดผู้เข้าถึงข้อมูลอายัด

ลูกจ้าง

- ☐ ขอดูสำเนาคำสั่งอายัดที่เกี่ยวข้อง
- ☐ ตรวจยอดหักกับคำสั่งทุกงวด
- ☐ ยื่นคำร้องขอลดการอายัดเมื่อมีเหตุตามกฎหมาย

เอกสารและหลักฐานที่ต้องมี

- ☐ หนังสือหรือคำสั่งอายัดฉบับจริง
- ☐ หลักฐานการนำส่งรายงวด
- ☐ ทะเบียนรับและหนังสือตอบ
- ☐ หนังสือแจ้งพันสภาพหรือเปลี่ยนค่าจ้าง

03 ทดสอบความเข้าใจ

1. เงินเดือนส่วนใดได้รับความคุ้มครองไม่ให้อายัด

(ก) 10,000 บาทแรก (ข) 20,000 บาทแรก (ค) ทั้งหมด

2. นายจ้างควรหักเงินตามอะไร

(ก) คำขอของเจ้าหนี้ (ข) หนังสือหรือคำสั่งอายัด (ค) ดุลพินิจของฝ่ายบุคคล

3. พนักงานที่ถูกอายัดลาออก ต้องทำอะไร

(ก) ไม่ต้องทำอะไร (ข) แจ้งเจ้าพนักงานบังคับคดี (ค) หักเงินทั้งหมดที่เหลือ

เฉลย: 1(ข) ส่วนที่ไม่เกินเดือนละ 20,000 บาทได้รับความคุ้มครอง · 2(ข) คำสั่งที่ได้รับเป็นแหล่งข้อมูลหลัก · 3(ข) ต้องแจ้งเมื่อไม่สามารถหักตามคำสั่งต่อได้

บันทึก

ตรวจทานเนื้อหา 9 ตุลาคม 2569 · ใช้ประกอบการตัดสินใจร่วมกับตัวบทที่มีผลและข้อเท็จจริงของแต่ละกรณี · อ่านฉบับเต็มและภาษาอังกฤษได้ที่ www.hrlab-th.com